

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för svenska språket

4SV8ÄE Svenska IV, för ämneslärare (inkl. självständigt arbete på avancerad nivå), 30 högskolepoäng

Swedish IV, for teaching in upper secondary school (incl. independent project, second cycle), 30 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap
Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/nordiska språk

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

AXX

Fastställande

Fastställd 2024-10-01.
Kursplanen gäller från och med hösttermin 2027.

Förkunskaper

Svenska för ämneslärare 1–90 hp, självständigt arbete på 15 hp i ett annat ämne inom ämneslärarprogrammet, UVK I: Utveckling, lärande och kunskap 12 hp samt VFU 15 hp.

Mål

Gemensamma förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- självständigt identifiera och formulera problemställningar av relevans för vidare forskning och för yrkesverksamheten,

- självständigt bedöma och förhålla sig kritiskt till olika teorier, metoder och vetenskapliga studier samt sätta dessa i relation till egen undersökning och den egna yrkesverksamheten.

Delkurs 1 Skolämnet svenska: didaktik och forskningsperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- kritiskt diskutera och problematisera svenskdidaktisk och litteraturdidaktisk forskning,
- redovisa fördjupade kunskaper om olika didaktiska verktyg för undervisning i skolämnet svenska och om deras förankring i aktuell forskning,
- redogöra för hur man kan förena språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga inslag i undervisningen,
- redovisa kunskap om på vilka arenor det vetenskapliga samtalet om svenskdidaktik och litteraturdidaktik bedrivs samt vilka olika teorier och metoder som ventileras i dessa.

Delkurs 2 Didaktiska perspektiv på utomeuropeisk och postkolonial litteratur, 7,5 hp

Delkursen läses av studerande som tidigare genomfört kursen 2SVÄ08.

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillgodogöra sig och tolka utomeuropeisk och postkolonial litteratur utifrån relevant teori och terminologi,
- muntligt och skriftligt redogöra för gemensamma och särskiljande drag i litteraturer från olika delar av världen,
- redovisa fördjupad förmåga till kritiskt-analytiskt tänkande med förankring i ämnesdidaktisk teori och forskning och kunna diskutera frågor om varför och hur utomeuropeiska och postkoloniala litterära texter kan göras tillgängliga och angelägna för olika elevgrupper i såväl mer som mindre kulturellt heterogena klassrum.

Delkurs 3 Självständigt arbete i svenska, avancerad nivå, 15 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- uppvisa en fördjupad vetenskapsteoretisk medvetenhet gällande teoretiska perspektiv i arbetet, metodval, analys och resultat- respektive metoddiskussion,
- uppvisa förtrogenhet med relevanta vetenskapliga, ämnesdidaktiska, samhällsliga och etiska aspekter i det självständiga arbetet,
- presentera, tolka och problematisera välgrundade resultat och slutsatser med uppvisad relevans för yrkesprofessionen,
- producera ett självständigt arbete som är väldisponerat och språkligt korrekt,
- försvara sitt självständiga arbete med sakliga och relevanta argument,
- konstruktivt och kritiskt granska annat motsvarande självständigt arbete samt kommunicera dess förtjänster och komma med konstruktiv kritik.

Innehåll

Delkurs 1 Skolämnet svenska: didaktik och forskningsperspektiv, 7,5 hp

Delkursen behandlar skolämnet svenska ur ett didaktiskt perspektiv och baseras på nationell och internationell ämnesdidaktisk forskning. De studerande får ta del av praktiska och teoretiska modeller för undervisning i ämnets olika delar. Därtill ges prov på undervisningsupplägg som förenar språkvetenskap med litteraturvetenskap. Genom att studera och diskutera svenskdidaktisk och litteraturdidaktisk forskning, fördjupas och problematiseras de studerandes kunskaper, och de får en aktuell

forskningsanknytning till yrkespraktiken. Vidare är kursen uppsatsförberedande genom att de studerande lär sig orientera sig i fora för ämnesdidaktisk forskning, övas på att granska ämnesdidaktiska artiklar samt tar del av olika metoder och teorier för ämnesdidaktisk forskning.

Delkurs 2 Didaktiska perspektiv på utomeuropeisk och postkolonial litteratur, 7,5 hp

Delkursen ger en överblick över litterära särdrag och former samt centrala teman och motiv i främst afrikansk, asiatisk, karibisk och latinamerikansk litteratur från 1900-talet och framåt. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses, vilket innebär att kursen även berör ett smärre antal äldre kanoniserade texter. I kursen studeras hur litteraturen behandlat och påverkats av frågor knutna till kolonialism och globalisering. Studenterna för ämnesdidaktiskt grundade diskussioner om hur man genom den utomeuropeiska och postkoloniala litteraturen kan främja och utveckla elevers kritiska perspektiv på såväl den egna som främmande kulturer.

Delkurs 3 Självständigt arbete i svenska, avancerad nivå, 15 högskolepoäng

Den studerande skriver i samråd med handledare en självständigt författad uppsats i svenska med didaktisk inriktning. Det självständiga arbetet är ett forskningsorienterat arbete som ska ha tydlig ämnesdidaktisk koppling till lärarprofessionen och knyta an till de vetenskapliga teorier och begrepp den studerande blivit förtrogen med under sin utbildning.

Professionell, ämnesdidaktisk och vetenskaplig progression

Tyngdpunkten i kursen är litteraturvetenskap och språkvetenskap som sätts i relation till avancerade vetenskapliga och ämnesdidaktiska förhållningssätt, vilka bygger vidare på och utvecklar studenternas kunskaper från tidigare kurser. Samtliga delkurser genomsyras av didaktiska perspektiv och diskussioner om genomförande och metodik, och kurserna är designade så att de väver samman metodiska och ämnesdidaktiska förhållningssätt med ämnets specifika innehåll och stoff. I delkurserna finns genomgående krav på att studenterna kritiskt och självständigt ska tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter i lärandeaktiviteter som exempelvis gruppdiskussioner och litteraturseminarier etc.

Forskningsperspektivet hålls kontinuerligt aktuellt i utbildningen som helhet och blir i kursen synligt genom en progression som går från att på grundnivå läsa, förstå och diskutera till att på avancerad nivå kritiskt-analytiskt granska och själv producera vetenskapliga texter, så som det självständiga arbetet. Studenterna omsätter i sina självständiga arbeten sina kunskaper i vetenskapsteori och ges möjlighet att i praktiken använda kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. I det självständiga arbetet antar studenterna ett kritiskt förhållningssätt till sina förvärvade kunskaper och kan självständigt bedöma och förhålla sig kritisk till olika teorier, metoder och vetenskapliga studier. I ämneskurserna diskuteras relevant ämnesdidaktisk och ämnesspecifik forskning genomgående i syftet att bygga upp studenternas kritisk-analytiska förmåga, självständighet och beredvillighet att dela sina egna erfarenheter men samtidigt vara lyhörda för andras.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner och enskild handledning.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

De ämnesdidaktiska momenten examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter med relevans för professionen och med förankring i svenskämnesdidaktik, metodik och rådande styrdokument.

Delkurs 1 examineras genom skriftlig tentamen (7,5 hp).

Delkurs 2 examineras genom att den studerande lägger fram sitt självständiga arbete vid ett slutseminarium samt opponerar på annan students arbete (15 hp).

Delkurs 3 examineras genom skriftlig tentamen (7,5 hp).

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs att delkurs 2 är Väl godkänd.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:
4SVÄ2E (30 hp)

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1 Skolämnet svenska: didaktik och forskningsperspektiv, 7,5 hp

Ask, S. 2012. *Språkämnet svenska: ämnesdidaktik för svensklärare*. Lund: Studentlitteratur. 129 s. ISBN: 978-91-44-05936-5

Berge, Anna & Per Blomqvist. 2012. *Skrivundervisning i samspel med litterära texter*. Liber. 188 s. ISBN: 9789147100910. Läses enligt anvisning från undervisande lärare.

Ivanic, R. 2004. "Discourses of writing and learning to write". I *Language and education*, vol. 18, no. 3. s. 220–245. 26 s.

Lindberg, Y. & Svensson A. 2020. *Litteraturdidaktik. Språkämnen i samverkan*. Stockholm: Natur och Kultur. 237 s. ISBN: 9789127826885

Myhill, D.A., Jones, S.M., Lines, H.E. & Watson, A. 2015. "Playing with language: grammar as a resource for writers". I E. Bergh Nestlog & N. Larsson (red). *Svenska - ett inkluderande ämne* (135–155). Malmö: Svenskläraryrket. 20 s. ISBN: 9789127445857

Nordenstam, A. 2020. "Litteraturdidaktik". I S. Schottenius Cullberg, A. Hedberg & J. Svedjedal (red.). *Litteraturvetenskap II*. Lund: Studentlitteratur. s. 69-88. 20 s. ISBN:

9789144136257

Pettersson, J. 2014. "Den språkhistoriska kunskapens värden – språkhistoria i ett historiedidaktiskt perspektiv". I *Studier i svensk språkhistoria* 12: [eds] Maria Bylin, Cecilia Falk, Tomas Riad. Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis, s. 153–165. 12 s. ISBN: 9789187235863

Sahlée, A. 2016. "Hur löser de uppgiften? – En studie av underkända och högt betygsatta provtexter i svenska och svenska som andraspråk". I *Språk och stil* 26, s. 195–230. 35 s.

Skolforskningsinstitutet. 2018. *Feedback i skrivundervisningen. Systematisk översikt* 2018:01. Solna: Skolforskningsinstitutet. 57 s. ISBN: 9789198438321

Skolforskningsinstitutet. 2019. *Läsförståelse och undervisning om lässtrategier. Systematisk översikt* 2019:02. Solna: Skolforskningsinstitutet. 105 s. ISBN: 9789198438383

Svenkerud, S. 2013. "Ikke stå som en slapp potet – elevsynspunkter på opplæring i muntlige ferdigheter". I *Acta Didactica Norge* Vol 7, nr 1. 16 s.

Därtill läses vetenskapliga texter enligt instruktioner från undervisande lärare. Ca 250 s.

Delkurs 2 Didaktiska perspektiv på utomeuropeisk och postkolonial litteratur, 7,5 hp

Texter som markerats med (*) finns tillgängliga i kursrummet på nätet.

Facklitteratur

\ Bourn, D (2008). "Young people, identity and living in a global society", Policy & Practice: A Development Education Review*, Vol. 7, Autumn, s. 48–61.
<http://www.developmenteducationreview.com/issue7-focus4>

\ Fiedler, M (2008). "Teaching and learning about the world in the classroom: Development education in culturally diverse settings", Policy & Practice: A Development Education Review*, Vol. 7, Autumn, s. 5–17.
<http://www.developmenteducationreview.com/issue7-focus1>

\ Helgesson, Stefan. 1996. "Att skriva sig bortom imperiet". I *Litteratur i södra Afrika**. Hillevi Nilsson (red.), Afrikagruppernas årskrönika, s. 24–53.

\ Hove, Chenjerai. 1996. "Afrikas litteratur: ord ur frihetens jord". I *Litteratur i södra Afrika**. Hillevi Nilsson (red.), Afrikagruppernas årskrönika, s. 66–73.

\ Kullberg, Christina. 2011. "Textens fönster mot världen. Om översättning och fotnoter hos Maryse Condé och Patrick Chamoiseau". I *Litteratur i gränssonen. Transnationella litteraturer i översättning ur ett nordiskt perspektiv.** Elisabeth Bladh och Christina Kullberg (red.), Falun: Högskolan Dalarna, s. 53–63. ISBN: 9789185941322

\ Olsson, Annika. 2011. "Fångad av orden och nationen. Metodologisk nationalism och förmågan att tänka frånvarande ting". I *Litteratur i gränssonen. Transnationella litteraturer i översättning ur ett nordiskt perspektiv.** Elisabeth Bladh och Christina Kullberg (red.), Falun: Högskolan Dalarna, s. 14–23. ISBN: 9789185941322

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande*

historia. Lund: Studentlitteratur (i urval). ISBN: 9789144055879

\ *Rushdie, Salman*. 1982. "Empire writes back with a vengeance". I *The Times**, 3 juli 1982. 8 s.

Stagh, Marina. 1996. "Några viktiga teman i arabisk litteratur". I *Modern arabisk prosa*, Bibliotekstjänst, s. 40–82. ISBN: 9170183910

\ *Söderblom, Inga*. 1983. I *Latinamerika. Texter och litteraturhistoria**. Biblioteksförlaget. Ca 15 s. ISBN: 9789144051925

\ *Tenngart, Paul*. 2008. "Postkolonialism". I *Litteraturteori**. Lund: Gleerups, s. 131–152. ISBN: 9789140664082

Skönlitteratur

Achebe, Chinua. 2007. *Allt går sönder*. Tranan. Ca 300 s.

*Adonis. Några dikter i urval.

\ *Borges, Jorge Luis*. "Biblioteket i Babel"; "Pierre Menard, författare till *Don Quijote*" I *Fiktioner**. Bonnier. Ca 25 s.

Buarque, Chico. 2007. *Budapest*. Tranan. Ca 120 s.

Coetzee, J. M. 2004. *Onåd*. Brombergs. Ca 240 s.

*Dao, Bei. Några dikter i urval.

\ *Dikter i urval från Kina, Japan och Indien i LK 16**, Orientalisk diktning. ca 30 s.

*Hafez. 2007. Några dikter i urval.

Khoury, Elias. 2008. *Som om hon sover*. Leopard. Ca 350 s.

\ *Koranen utdrag i LK 16**, Orientalisk diktning

\ *Lahiri, Jumpa*. 2001. *Novell ur Den indiske tolken: berättelser**. Forum. Ca 25 sid.

Lessing, Doris. 2008. *Gräset sjunger*. Wahlström & Widstrand. Ca 280 s.

*Marquez, Gabriel Garcia. Novell

\ *Novell ur Egypten berättar: Den rättvisande spegeln**. Tranan, 2008. Ca 25 s.

\ *Novell ur Icke brännbara sopor: moderna japanska noveller**. En bok för alla, 2000. Ca 25 sidor.

\ *Novell ur Kina berättar: Solskenet i munnen**. Tranan, 2004. Ca 25 s.

Oe, Kenzaburo. *Mardrömmen*. Valfri utgåva.

*Qingzhao, Li. Dikter i urval

\ *Rushdie, Salman*. *Novell ur Öst, väst: berättelser**

Tadjo, Véronique. 2008. *Drottning Pokou*. Leopard.

Tusen och en natt (ramberättelsen och berättelsen om Alladin)

*Un, Ko. Dikter i urval

*Walcott, Derek. Dikter i urval

*Xingjian, Gao. Novell

Referenslitteratur

\ *Posti, Piia*. 2014. "Språket som souvenir och revansch". *Karavan** (3), s. 64–70.

Världslitteratur.se: webblesurs med litteraturhistoriska översikter och författarbiografier
www.varldslitteratur.se

Ytterligare texter tillkommer under kursens gång, ca 40 sidor.

Delkurs 3 Självständigt arbete i svenska, avancerad nivå, 15 högskolepoäng

Johansson, Bo & Svedner, Per Olov. 2010. *Examensarbetet i lärarutbildningen*. 5. uppl. Stockholm: Kunskapsföretaget. 105 s. ISBN: 91-89040-74-0

Lagerholm, Per. 2010. *Språkvetenskapliga uppsatser*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

158 s. ISBN: 978-91-44-05645-6

Refero – antiplagieringsguiden. Elektronisk resurs. www.bi.hik.se/Refero/1intro.php

Stensmo, Christer. 2002. *Vetenskapsteori och metod för lärare: en introduktion*. 1. uppl. Stockholm: Kunskapsföretaget. 136 s. ISBN:91-89040-44-9

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. Senaste utgåvan. Stockholm: Liber. 216 s.

Övrig litteratur tillkommer i samråd med handledare.